

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobkyně: **Y. S.**
státní příslušnost Čínská lidová republika
zastoupena advokátem Mgr. Jiřím Kubalou
sídlem 738 01 Frýdek-Místek, J. V. Sládka 35

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018, č. j. OAM-101/ZA-ZA11-VL13-2016, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR **se zrušuje** a věc se mu vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 6 800 Kč k rukám advokáta Mgr. Jiřího Kubaly do 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 1. 2. 2018 č. j. OAM-101/ZA-ZA11-VL13-2016 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zák. č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzenými důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně jsou její obavy ze zadržení, uvěznění a ohrožení jejího života z důvodu příslušnosti k náboženské menšině, konkrétně církve Chongsheng. Žalovaný na základě výpovědi žalobkyně a informací ohledně dodržování lidských práv a svobod v zemi jejího původu učinil závěr, že žalobkyně nebyla ve vlasti pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť takové důvody v průběhu řízení ani neuvedla. Podle žalovaného nebyla žalobkyně v zemi původu z důvodu příslušnosti k náboženské skupině nikdy vystavena pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu, a proto jí podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu rovněž mezinárodní ochranu neudělil. Jelikož žalovaný nezjistil skutečnosti nasvědčující, že se v případě žalobkyně jedná o případ hodný zvláštního zřetele, neudělil jí ani azyl z humanitárních důvodů podle ust. § 14 zákona o azylu, a jelikož také nedospěl k závěru, že by žalobkyni v případě návratu do země původu hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy, neudělil jí doplňkovou ochranu ve smyslu ust. § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu.
2. Žalobkyně proti uvedenému rozhodnutí podala včasnou žalobu, ve které vytýkala žalovanému porušení zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, v jeho ustanoveních § 3, § 2 odst. 4, § 68 odst. 3 a § 50 odst. 3 a 4. Zároveň vytýkala žalovanému porušení ust. § 12 zákona o azylu s tím, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu a § 14a téhož zákona, neboť jí v případě návratu hrozí nebezpečí vážné újmy. Podle žalobkyně porušuje žalovaný také článek 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, článek 3 Úmluvy proti mučení a článek 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Žalobkyně odkázala na skutečnosti, které uvedla žalovanému při pohovorech konaných ve dnech 10. 2. 2016 a 7. 11. 2016. Dle jejího názoru byly jednoznačně naplněny podmínky pro udělení azylu ve smyslu Ženevské úmluvy i § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť má odůvodněný strach z pronásledování pro své náboženské vyznání. V prosinci 2013 byla sama zadržena a v jejím okolí opětovně docházelo k systematickému zastrasování jejich souvěrců, jejich pronásledování, zatýkání apod. Z informací dostupných o zemi původu žalobkyně vyplývá, že členové domácích nepovolených církví jsou pro svou víru pronásledováni, soustavně rušeni v místech setkání a trestáni odnětím svobody; jsou též mučeni a v některých případech mizí beze stopy. Odmítá proto závěry žalovaného, že její obavy nejsou důvodné. Žalobkyně neměla možnost využít vnitřního přesídlení, neboť k pronásledování křesťanů dochází na celém území Číny a z těchto dokumentů také vyplývá, že vnitřní přesídlení obecně není snadné. Není pochyb o tom, že náleží k náboženské skupině, která je v Číně systematicky pronásledována a jejíž členové jsou podrobováni ponižujícímu zacházení, mučení a svévolnému trestání. Pokud jí mezinárodní ochrana udělena nebyla, je zřejmé, že žalovaný vzal za základ napadeného rozhodnutí skutkový stav, který je v rozporu se spisem a nemá v něm oporu a je rovněž v rozporu s provedeným dokazováním. Neposkytnutí azylu je ze strany žalovaného nezákonné i vzhledem k jím vydaným kladným rozhodnutím časově i skutkově obdobným jako je případ žalobkyně. Žalobkyně nesouhlasí i s neposkytnutím

doplňkové ochrany, neboť v případě jejího návratu do země původu jí hrozí nebezpečí vážné újmy, konkrétně mučení a nelidské či ponižující zacházení či trestání. Žalobkyně dále namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nepochopitelné a neakceptovatelné kopírování jednotlivých částí odůvodnění, v důsledku čehož je nesrozumitelné, neboť z něj ani nevyplývá, na základě kterých konkrétních důkazů žalovaný dospěl k jednotlivým skutkovým zjištěním a z jakých důvodů. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného obsahuje rozporná tvrzení a zcela neurčitý odkaz na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. Žalovaný nesprávně aplikoval zásadu hospodárnosti řízení v tom, že nezajistil překlad navrhovaných důkazních materiálů, které žalobkyně dodala. V celém svém rozhodnutí žalovaný tvrdí, že je seznámen se situací v Číně a že nepopírá problematičnost postoje čínské vlády k náboženským skupinám, na druhé straně je však zarážející jeho tvrzení, že žalobkyni v Číně jakékoliv nebezpečí nehrozí. Bez jakýchkoliv důvodů a v přímém rozporu s provedeným dokazováním uvádí žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí, že žalobkyně je ekonomickým migrantem a dále uvádí nepodložená tvrzení o organizované skupině, organizované cestě do Zastávky u Brna apod. Závěrem žaloby namítala žalobkyně nezákonný způsob seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí a zcela nepřiléhavé použití citovaných rozsudků Nejvyššího správního soudu. Navrhovala, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018 č. j. OAM-101/ZA-ZA11-VL13-2016 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Při řízení o žalobě žalobkyně vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s. ř. s.).
5. Z obsahu správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany dne 4. 2. 2016. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti dne 10. 2. 2016 uvedla, že jejím náboženským přesvědčením je křesťanství – Chongsheng, a že politické přesvědčení nemá žádné. Do České republiky přicestovala na letiště Praha – Ruzyně dne 30. 1. 2016. Jako důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že Čína je země, která je řízená podle ateistických principů, a ačkoliv má v právním systému zakotveny náboženské svobody, ve skutečnosti je nedodržuje a tajně pronásleduje křesťany, kdy tvrdí, že jsou zlí lidé a že proti straně kuží pikle. Jiný důvod žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně nemá. Dne 10. 2. 2016 byl s žalobkyní proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil stejný důvod této žádosti, tj. příslušnost k církvi, do které vstoupila v roce 2013 poté, co absolvovala vysokou školu. Její rodiče jsou součástí stejné církve a žalobkyně působí zatím v církvi toliko dva roky jako obyčejná řádová věřící. Její potíže ve vlasti začaly v průběhu prosince 2013, kdy šly s jednou sestrou na náboženské setkání, které pořádala jejich starší sestra v rámci církve. Během setkání se ozvalo silné bušení na dveře, za kterými byli čtyři policisté. Museli si lehnout s rukama za hlavou a policisté bez udání důvodu začali divoce prohledávat místnost. Našli tři bible a nějaké další materiály, občanský průkaz a dvojce klíčky od auta žalobkyně, tyto věci dali na postel a začali fotit žalobkyni a

její spoluvěřící. Starší sestra při této akci chtěla vzít zodpovědnost na sebe a řekla, že ona samotná se je snažila obrátit na víru a že ve skutečnosti žalobkyně a další sestra o víře nic neví. Na to policista začal sprostě řvát a potom ji několikrát uhodil. Uvedené se odehrálo na policejní stanici, kam byly odvezeny a kde byla žalobkyně vyslýchána. Poté, kdy neodpověděla na otázku, zda je její předmětný občanský průkaz, jí policista udeřil do ucha a křičel na ní, jestli je hluchá. Následně ji udeřil několikrát do hlavy a donutil ji, ať se postaví do „ma bu“. Chtěl, aby natáhla ruce před sebe a položil jí na ně dřevěnou tyč. V této pozici žalobkyně musela bez hnutí držet a když jí ta tyč z rukou spadla, tak tyč vzal a začal jí s ní bít. Potom jí řekl, že v tom postoji musí vydržet 5 minut a pokaždé, když žalobkyni tyč spadla, tak jí bil a přinutil začít znova. Následovaly různé formy psychologického týrání, např. začali čas odpočítávat odzadu, anebo když jí tyč spadla, tak jí řekli, že je to hrozná škoda a že jí zbývaly jen dvě vteřiny. Po nějaké době žalobkyni velmi rozbolely nohy a vypověděly jí službu. Když viděli, že nemůže stát dále, tak jí nutili běhat po obvodu místnosti se závažím, které jí přivázali na nohy, a když měl policista pocit, že běží pomalu, tak jí bil tyčí. Druhý den zaznamenali její údaje z občanského průkazu s tím, že ji nechají jít, ovšem občanský průkaz a klíče od auta zůstanou u nich. Pokud by tyto věci chtěla zpátky, musela by zaplatit 2 000 jüanů. Starší sestra, která převzala za ně odpovědnost, byla odsouzena k roku vězení. V průběhu pohovoru se žadatelka zmínila o incidentu, který se udál dne 28. 5. 2014, šlo o „případ S. Z.“. Šlo o případ usmrcení jedné ženy, který vláda využila jako propagandistický tah a následně začala velmi silně pronásledovat domácí církve. Žalobkyně se na radu svých souvěrců někdy po 20. 6. 2014 odstěhovala do malé vesnice v administrativním okrsku Kaifeng a žádné další problémy s policií již nezažila. Nedovolila si však se tam volně svobodně pohybovat, protože věděla, že se musí skrývat. V průběhu roku 2015 sledovala, že pronásledování křesťanů je čím dál, tím silnější, a pokud občas náboženská setkání navštěvovala, všude se na ulici maskovala, nosila brýle a roušku. Dostala zprávy o zatčené starší sestře z incidentu v roce 2013, která strávila rok ve vězení a po propuštění byla úplně jiná, neboť ve vězení jí píchali nějaké látky, po kterých jí zeslábla nervová soustava a nebyla v civilním životě schopna sama fungovat. Při doplňujícím pohovoru konaném dne 25. 5. 2016 žalobkyně uváděla, že se z Číny rozhodla vycestovat právě v roce 2016, neboť jako věřící byla utiskována čínským státem. V České republice zná pouze dvě sestry ve víře, z Číny přicestovala společně a seznámila se s lidmi v kostele, kam chodí. Vízum do České republiky si vyřídila dne 4. 1. 2016 ve vízovém centru v Pekingu prostřednictvím prostředníka jistého pana W. Za vyřízení víza zaplatila W. ve dvou částech tak, že polovinu dali W. a druhou muži na letišti, který jim předával doklady. Celkem se jednalo o částku 65 000 jüanů. V žádosti o udělení víza je uděleno, že do České republiky přicestovala za účelem turistiky a neví, co tam prostředník napsal. Žádost podepsala s tím, že jí vůbec nečetla. Žalobkyně dále uvedla, že dokumenty uvedené v žádosti o vízum, jako živnostenské oprávnění, pracovní potvrzení a bankovní účet jsou nepravdivé. Není známo, kdo tyto dokumenty mohl k žádosti dát; letenky pro cestu do České republiky zajišťoval W., který je vyřídil. K tomu žalobkyně závěrem pohovoru dodala, že si neuvědomila závažnost informací uvedených ve vízu a v žádném případě České republiky nechtěla lhát. Nepravé doklady do žádosti o vízum nedoplnila osobně, pouze poslechla rady zprostředkovatele. K dalším otázkám žalobkyně uvedla, že do České republiky odcestovala s dvěma osobami společné víry a že skutečně nemohly zůstat v Číně. O možnosti požádat v ČR o azyl nevěděla, a proto o mezinárodní ochranu nepožádala ihned po přiletu do Prahy na letišti. O této možnosti se dozvěděla v Praze, kde potkala jednoho číňana na vlakovém nádraží. V Praze pobývala

jeden den, posléze odcestovali do přijímacího střediska Zastávka u Brna. V pořadí třetí pohovor realizoval žalovaný s žalobkyní dne 7. 11. 2016, přičemž z protokolu o tomto pohovoru je zjistitelné, že se převážně týkal příslušnosti žalobkyně k církvi Chong Sheng Pai (církve znovuzrození) a obsahu víry vyznávané příslušníky této církve. Při tomto pohovoru žalobkyně znovu odpovídala na otázky týkající se policejního zásahu v prosinci 2013. Sdělila, že pronásledování spatřuje v tom, že v Číně byla mučena a byla jí učiněna újma na lidské důstojnosti. Proti popisovanému postupu policie se nebránila a nepodala stížnost, neboť v Číně se běžný občan nemá kam odvolat nebo si stěžovat. V případě návratu do vlasti se obává zatčení a uvěznění, protože už ono první zatčení jí způsobilo velké trauma a starší sestra po svém propuštění z vězení nebyla schopna normálního života a nebyla psychicky v pořádku. Součástí správního spisu jsou internetové články doložené prostřednictvím právního zástupce žalobkyně o názvu „Křesťané v Číně mohou brzy čelit tvrdším zákrokům“ a článek o odstraňování křížů z kostelů čínským režimem nazvaný „Čínský režim odstraní z kostelů přes tisíc křížů, bojí se cizích vlivů“. Žalobkyně předložila žalovanému potvrzení sboru církve bratrské ze dne 24. 5. 2016 obsahující sdělení, že v průběhu svého pobytu společně s dalšími krajany se aktivně zapojila do společenského života sboru církve bratrské v Horní Suché a že navštěvuje bohoslužby této církve. Ze správního spisu je patrné, že v průběhu řízení byly právním zástupcem žalobkyně předloženy další materiály v anglickém jazyce z internetových zdrojů dokládající perzekuci křesťanů v Číně a zprávy ze zdroje Chinaaid, k čemuž právní zástupce žalobkyně dodal, že jsou to důkazy o perzekuci křesťanů na území Čínské lidové republiky svědčící o tom, že jde o perzekuci systematickou, rozsáhlou, živěnou vládou a ohrožující svobodu, důstojnost, zdraví a mnohdy i životy křesťanů. Správní spis obsahuje zároveň shromážděné zprávy žalovaným o zemi původu žalobkyně, a to:

- informace Human Rights Watch ze dne 12. 1. 2017, ohledně dodržování lidských práv v Číně,
- zpráva Freedom House ze dne 27. 1. 2016, nazvaná „Svoboda ve světě 2016 – Čína“,
- výroční zpráva Amnesty International ze dne 24. 2. 2016,
- zpráva odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR z března 2016 pojednávající o pronásledování křesťanů a církví v Číně čínskou vládou,
- zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 10. 10. 2016 o svobodě vyznání za rok 2015,
- zpráva Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie o lidských právech a demokracii za rok 2015 – kapitola VI.; prioritní země – Čína a
- zpráva Ministerstva vnitra Velké Británie z března 2016 nazvaná „Čína: křesťané“.

6. Podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

7. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Podle odst. 5 téhož ustanovení,

ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou se rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo vážnou újmu za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup. Podle odst. 6 téhož ustanovení, původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.

8. Podle článku 9 odst. 1 Směrnice Rady 2004/83/ES o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohly žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jistých důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (tzv. kvalifikační směrnice) za pronásledování ve smyslu článku 1 odst. A Ženevské úmluvy, je považováno jednání, které je

- a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle článku 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských a základních svobod nelze odchýlit nebo
- b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písm. a).

9. Podle odst. 2 písm. a) téhož článku kvalifikační směrnice, za pronásledování ve smyslu odst. 1, může být mimo jiné považováno použití psychického nebo fyzického násilí včetně sexuálního násilí.

10. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2, a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem nebo svého trvalého bydliště.

11. Podle odst. 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

12. Z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí i z připojeného správního spisu v daném případě vyplynulo, že žalobkyně jako zásadní důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla obavy z pronásledování, zatčení a věznění z důvodu skutečnosti, že je příslušnicí náboženské menšiny, konkrétně církve Chongsheng. Jak vyplynulo z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, žalovaný nezpochybnil věrohodnost výpovědi žalobkyni ohledně její příslušnosti k této náboženské skupině a nezpochybnil ani její tvrzení o životě v zemi jejího původu a její konkrétně potíže. Konkrétně na str. 26 v 1. odstavci napadeného rozhodnutí uvedl: „správní orgán dospěl následně k závěru, že nelze zcela vyloučit, že výše jmenovaná je příslušnicí církve Chongsheng, neboť její výpovědi stran uvedené církve alespoň v základních obrysech odpovídají informacím, které by řadový příslušník církve i s ohledem na jeho vzdělání, věk a sociální původ mohl mít, její výpovědi v tomto směru byly konzistentní, vnitřně ani ve vzájemném vztahu nerozporné, a bez ohledu na skutečnost, že se správnímu orgánu nepodařilo získat konkrétní a objektivně ověřitelné informace o tomto konkrétním náboženském hnutí, považuje správní orgán žadatelky v tomto bodě za dostatečnou“. Následně žalovaný na téže straně pokračuje tím, že s ohledem na příslušnost žalobkyně k uvedené církvi se dále seznámil se situací v oblasti dodržování svobody vyznání v Číně. Cituje informaci Human Rights Watch ze dne 12. 1. 2017, podle které vláda omezuje praktikování náboženství na 5 oficiálně uznávaných náboženství a pouze v oficiálně uznávaných náboženských prostorách a zároveň klasifikuje mnoho náboženských skupin, které nejsou pod její kontrolou jako „kulty zla“. Podle zprávy Freedom House nazvané „Svoboda ve světě 2017 – Čína“ ze dne 27. 1. 2016 je svoboda vyznání ze strany formálně ateistické komunistické strany přísně omezována. Všechny náboženské skupiny jsou povinny se registrovat u státní správy, některé skupiny jsou zakázány a jejich členové jsou pronásledováni, vězněni a mučeni. Neregistrované skupiny včetně neoficiálních protestantských a římskokatolických kongregací působí v legální šedé zóně. Některé jsou schopny se postupně setkávat za tichého souhlasu místních správních orgánů, zatímco shromáždění jiných domácích církví jsou naopak přepadána nebo vykazována ze svých shromaždišť. Podle zprávy Amnesty International 2015/2016 – Čína ze dne 24. 2. 2016 byla svoboda vyznání v Číně i nadále systematicky potlačována. Dle této zprávy pokračovala vláda ve své kampani demolice kostelů a strhávání křesťanských křížů v provincii Če-ťiang. Podle zprávy Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie ze dne 21. 4. 2016 docházelo v Číně i nadále k omezování aktivit občanské společnosti, k omezování bohoslužeb a kulturních projevů menšin. Žalovaný dále cituje zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o svobodě vyznání za rok 2015 ze dne 10. 8. 2016, ve které ústava Číny stanoví, že občané mají svobodu náboženského přesvědčení, ale omezuje ochranu praktikování náboženské víry na „normální náboženské aktivity“ a nedefinuje pojem „normální“. Ve zprávě je rovněž uvedeno, že v průběhu uplynulého roku se nadále objevovaly zprávy, že státní orgány fyzicky týraly, zadržovaly, zatýkaly, mučily, odsuzovaly k trestu odnětí svobody nebo šikanovaly stoupence zaregistrovaných i nezaregistrovaných náboženských skupin za aktivity související s jejich náboženskou vírou a jejich provozováním náboženských praktik. Podle zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie – Čína: křesťané z ledna 2016 se čínské úřady snaží mít pod kontrolou všechny oblasti náboženského života. Omezování náboženských svobod a činností je rozsáhlé, existují ovšem značné rozdíly přísnosti omezení v jednotlivých regionech. Protestantské skupiny, které nemají vazby na vlastenecké sdružení a katolíci vyznávající loajalitu k Vatikánu nemají možnost se

registrovat jako právnické osoby. Některé z nich se mohou scházet s tichým souhlasem místních úřadů, ale setkání jiných domácích církví jsou rozháněna nebo jsou jejich členové vyháněni z míst, kde se scházejí. Z citovaných zpráv o zemi původu žalobkyně pak žalovaný učinil tento dílčí závěr: „Po porovnání informací sdělených žadatelkou, resp. jejím právním zástupcem, a jejich porovnáním s výše uvedenými informacemi o situaci členů náboženských menšin v Číně, správní orgán dále konstatuje, že tito se obecně mohou stát terčem negativního jednání ze strany čínských státních orgánů či bezpečnostních složek“. Jinými slovy, žalovaný z citovaných shromážděných zpráv o poměrech v zemi původu žalobkyně má za prokázáno, že v Čínské lidové republice je svoboda náboženského vyznání do značné míry omezována a že v této zemi existuje pronásledování z náboženských důvodů. Ostatně i v jiných částech odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný konstatoval, že „nezpochybňuje obecnou problematickou situaci křesťanských náboženských menšin a jejich věřících v Číně“. S tímto dílčím závěrem žalovaného krajský soud zcela souhlasí.

13. Krajský soud však nemůže zásadně souhlasit s dalším závěrem žalovaného a sice, že „pokud jde o individuální tvrzené pronásledování z důvodu náboženského vyznání žadatelky nebo její budoucí údajnou hrozbu v případě návratu do vlasti, pak v tomto bodě správní orgán důvodnost žádosti jmenované o mezinárodní ochranu dle zákona o azylu neshledal“. Tento svůj závěr žalovaný odůvodnil tak, že žalobkyně nebyla ze strany čínských státních orgánů či bezpečnostních složek rozhodně dlouhodobě pronásledována ve smyslu zákona o azylu, tj. nebyla závažným způsobem porušena její základní lidská práva. Pokud jde o jediné zadržení žadatelky, ke kterému podle ní mělo dojít v prosinci 2013, správní orgán především upozorňuje, že k tomuto incidentu došlo více jak dva roky před odjezdem jmenované z vlasti a podáním žádosti o mezinárodní ochranu v ČR a nelze zde shledat konkrétní příčinnou souvislost těchto kroků. Přestože nelze pominout, že jednání policistů vůči žalobkyni překročilo akceptovatelnou míru a šlo zcela evidentně o porušení služebních povinností i zákona z jejich strany, jedná se o jediný konkrétní incident, kterému v zemi svého původu žalobkyně čelila, a který svou opakovaností rozhodně nedosáhl úrovně porušení jejich základních lidských práv, jak vyžaduje zákon o azylu, pro naplnění definice relevantního pronásledování“. Krajský soud musí v této souvislosti především připomenout, co dle jednotlivých protokolů o výslechu, které byly konány dne 10. 2. 2016 a dne 7. 11. 2016 vypověděla žalobkyně o svém zážitku s policejními orgány v prosinci 2013. Při této policejní razii byla fackována starší sestra, která chtěla vzít zodpovědnost za žalobkyni a další mladší spoluvěřící. Žalobkyně sama při výslechu, když odmítla uvádět požadované informace, byla policistou uhozena do obličeje, přičemž jí začala téct krev z pusy. Poté ji začali týrat tím, že chtěli, aby se postavila do pozice „zha ma bu“ čínského kung-fu, což byl jejich způsob, jak ji ponížit. Musela natáhnout ruce, oni jí na ruce dali nějakou dřevěnou tyč, kterou bylo těžké udržet. V této pozici musela vydržet stát 5 minut, což je velmi těžké, a pokud se jí to nepodařilo, bili jí a začali od začátku odpočítávat čas. Takto jí týrali opakovaně a posléze jí dali pouta na nohy a nutili ji běhat po místnosti, po které jí popoháněli. Honili ji dřevěnou tyčí, což bylo neskutečně ponižující. Nedovolili jí použít toaletu a žalobkyně posléze nevydržela a skutečně se pomohla. Když nemohla běhat, posadili ji na židli, kterou tam měli pro zadržené zločince. Měla připoutané ruce i nohy a nemohla se pohnout. Důvod k zadržení jí tehdy nebyl vůbec sdělen a při propuštění jí bylo řečeno, že po ní chtějí peníze, jinak jí nevrátí občanský průkaz a klíče od jejího kola. Požadovali 2 000 jüanů, které nakonec

zaplatil její přítel. Za situace, kdy tuto výpověď žalobkyně žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí nijak nezpochybnil, je pro krajský soud nepřezkoumatelný jeho závěr o tom, že „základní lidská práva žalobkyně nebyla závažným způsobem porušena“. Argument žalovaného, že žalobkyně nebyla ze strany čínských státních orgánů či bezpečnostních složek dlouhodobě pronásledována, a že se jednalo „o jediný konkrétní incident“, nemůže obstát se zřetelem ke shora uvedené definici pronásledování dle článku 9 odst. 1 kvalifikační směrnice, z níž vyplývá mimo jiné to, že se jim rozumí jednání, které svou povahou je natolik dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv. Dle názoru krajského soudu se žalovaný s otázkou pronásledování v odůvodnění svého rozhodnutí nedostatečně vypořádal uvedením důvodů, proč popisované jednání policie vůči žalobkyni nepovažuje za svou povahou dostatečně natolik závažné, aby jej bylo možno kvalifikovat jako pronásledování. Nelze totiž také pominout, že podle citovaného článku kvalifikační směrnice se za pronásledování mimo jiné považuje použití fyzického nebo psychického násilí, kterého bylo v případě žalobkyně podle její výpovědi použito. Z týchž důvodů musí krajský soud hodnotit jako nesrozumitelný závěr žalovaného uvedený na str. 29 v 2. odstavci napadeného rozhodnutí a to, že „v případě žalobkyně opakovaně konstatuje, že závažné porušení jejich lidských práv z důvodu její náboženské příslušnosti neshledal ani v minulosti a ani do budoucnosti“. Nutno dodat, že odkaz žalovaného na soudní judikaturu v této části odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela nepřiléhavý.

14. Za zcela nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje krajský soud odůvodnění napadeného rozhodnutí i v té části, v níž žalovaný odkazuje na možnost žalobkyně využít vnitřního přesídlení v rámci Číny. Takový závěr žalovaného totiž nemá žádnou oporu ve správním spisu, neboť žádná z použitých zpráv o poměrech v zemi původu žalobkyni neuvádí to, že by v některé části Čínské lidové republiky nedocházelo k náboženskému pronásledování; naopak tyto informace dokládají, že k tomuto pronásledování dochází na celém území.
15. Z obsahu odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí dále vyplynulo, že s otázkou neudělení doplňkové ochrany žalobkyni podle ust. § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu, zejména s tím, zda žalobkyni hrozí v případě návratu nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, se žalovaný vypořádal tak, že doslovně opsal odůvodnění týkající se neudělení azylu podle ust. § 12b téhož zákona. Krajský soud proto hodnotí v této části odůvodnění rozhodnutí žalovaného jako nepřezkoumatelné ze stejných důvodů, jak již bylo uvedeno shora.
16. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný také konstatoval, že žalobkyně a ostatní čínští státní příslušníci přicestovali do České republiky výhradně v období od července 2015 do srpna 2016 a přestože všichni hovořili o dlouhodobém pronásledování z náboženských příčin a že se před příchodem vzájemně neznali, svědčí to dle žalovaného o „jasné organizovanosti příchodu jmenovaných do ČR“, přičemž o jejich důvodech a motivech lze pouze spekulovat. To, že požádali po uplynutí 6 měsíců od zahájení správního řízení o udělení mezinárodní ochrany, o pracovní povolení a našli si zaměstnání, poté bezprostředně opustili pobytová střediska a přihlásili se na privátní adresy k pobytu, často v ubytovacích kapacitách svých nových zaměstnavatelů v rámci celé České republiky, nasvědčuje dle žalovaného, že motivem jejich příjezdu byly spíše ekonomické

zájmy, než útěk před údajnou náboženskou perzekucí. K uvedeným úvahám žalovaného musí krajský soud konstatovat, že z obsahu rozsáhlého spisu žalovaného nevyplýnul jediný listinný důkaz na podporu těchto tvrzení.

17. Závěrem odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný uvedl, že považuje obavy žalobkyně ze zatčení v případě návratu, protože se do Číny nevrátila ve stanovené lhůtě, za nepodložené a čistě hypotetickou spekulaci a domněnku, neboť žalobkyně nad rámec obecného tvrzení neuvedla a nepředložila během správního řízení žádné relevantní skutečnosti, které by jí tvrzené nebezpečí činilo reálným a které by pro ni bylo dostatečným důvodem se domnívat, že jí může s významnou pravděpodobností postihnout. K tomu žalovaný dodal, že „poukazuje v rámci řízení na neexistenci důkazů o systematickém týrání včetně zadržování a špatného zacházení neúspěšných žadatelů o azyl, kteří se vracejí do Číny. Považuje vyjádření žalobkyně za čistě účelové, protože z jím shromážděných informací rozhodně nelze dovodit, že by žalobkyně byla po svém návratu do vlasti zadržena, jak tvrdí a postižena za podání žádosti o mezinárodní ochranu v České republice z náboženských důvodů“. K této části odůvodnění krajskému soudu nezbyvá, než jen konstatovat, že k posouzení otázky bezpečnosti návratu úspěšných žadatelů o azyl do České republiky si žalovaný neopatřil žádné relevantní informace, což bylo jeho povinností, a dopustil se tak další vady řízení.
18. Ze shora uvedených důvodů krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení tímto rozsudkem bez jednání v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. a věc podle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Bude na žalovaném, aby si opatřil doplňující informace týkající se bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do země původu žalobkyně a v novém rozhodnutí srozumitelně a dostatečně odůvodnil neudělení či udělení azylu žalobkyni podle § 12 písm. b) zákona o azylu a doplňkové ochrany podle ust. § 14 odst. 1, 2 téhož zákona.
19. V souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. zavázal soud žalovaného k náhradě nákladů řízení žalobkyni spočívající v jejím právním zastoupení advokátem v rozsahu 2 úkonů právní služby po 3 100 Kč a dvou režijních paušálů po 300 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., v platném znění, celkem tedy 6 800 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 5. února 2019

JUDr. Petr Indráček
samosoudce